

250 Ft

A szerző írja:

Tardó, huzarista, kőlék, életem hátsón boldog boldogtalan szalaszt. Négy évtizedet szorgalmas tanügyi-felüti munkában, menedzselés szervezők körében, szűkebb-nyitva körökben töltöttem. Az életm mellett ott ringott a munkám mellett békés és, egyben szerencsés, tisztelettel körített végig. Szándékomban: később, magyar nyelven tanulmányaimat a gyerekeknek írtam, gyermekdalokat és az anyanyelvi tanítás meg. Megrendelőnkig munkatárs voltam a Lada, Maryinak, a Szabad Szájuk és a Fyati Vicsók.

Kalvós Veresvási, hetven éves születésnapom környékén első verskötetemet tartja kezében, olyan írókat, amiket a megélt, éléskét hetven éve titkosítottam magamnak.

Donkó László versei tiszta-falasi világgyűjtőjéi hirtelen, oman, ahol a gondolatok naponta nő a hátsó udvaron, egyke ló-vál szívet a paraszt, ahol halva született minden álom, máé az akác is kúszhat, nem nő más: azaz a a tőkötty, záva apó, al-lak segeve, és a költő valami szívet szívet a székely-lő juhárti alatt a bokortereik rémült népeinek. Főháza helyett egy költője József, Amia versei:

Kaméleonka egér jár
Ő is hőzregény máé
Vízrele járok -
Szájra táé az árok.

Szájra táé és is
Pórétem áras egy fröccse
Ólél jóm mánha
És lennők az óccse.

DONKÓ LÁSZLÓ

***Négy kerítés drótja
között***

HETVEN ÉVIG TITKOSÍTOTT VERSEK

Z-füzetek/124

DONKÓ LÁSZLÓ

Négy kerítés drótja között

HETVEN ÉVIG TITKOSÍTOTT VERSEK

BUDAPEST

Z-füzetek/124

**Sorozatszerkesztő:
SIMOR ANDRÁS**

**Tipográfia:
DOMJÁN ISTVÁN**

© Donkó László

A szerző írja:

Tanár, humorista, költő. Életem három boldog-boldogtalan szakasza. Négy évtizedet szolgáltam tanyasi-falusi oskolában, meztellábas surmancok között, szebb-jobb jövőre készítve fel őket. Jászladányban, a Szentés utáni legnagyobb kubikus településen születtem. Az enyém mellett ott ringott a munkásmozgalom bölcsője is, egyleti szervezkedések, tüntetések kísérték végig suhanckoromat. Később, magyar szakos tanárként eleinte gyermekverseket írtam, gyermeklapokban és antológiákban jelentem meg. Megszűnésükig munkatársa voltam a Ludas Matyinak, a Szabad Szájnak és a Pesti Viccnek.

Kedves Versolvasó, hetven éves születésnapom környékén első verseskönyvemet tartja kezében, olyan írásokat, amelyeket a megélt, elmúlt hetven évre titkosítottam magamnak.

*

Donkó László versei tanyasi-falusi világról szóló mai híradások, onnan, ahol a ganédomb naponta nő a hátsó udvaron, egyke lóval szánt a paraszt, ahol halva született minden álom, már az akác is kikorhadt, nem nő más: ászát s a tárkony, zárva ajtó, ablak szegezve, és a költő valami szépet szeretne mondani a silbakoló juharfa alatt a bokortanyák rémült népének. Fohász helyett így folytatja József Attila versét:

Kamránkba egér jár
Ő is hótszegény már
Vizitelni járok –
Száját tát az árok.

Száját tátok én is
Pénzem sincs egy fröccsre
Ölel isten mintha
Én lennék az öccse.

Letölthető:

[\[PDF formátumban \]](#) [\[EPUB formátumban \]](#)

*Feleségemnek, Balogh Erzsinek,
szépanyámnak, Valljon Sárinak*

Csak a pusztai szél

Tanyasi fametszet

A ganédomb naponta nő
A hátsó udvaron
Mint a vén istállótetőn
A kurva gyom...

A madárinfluenza is
Pergeti vírusát
S vadgerle a héjával
Vív vad tusát...

Itt nincsen vár se kúria
Őstanyaház a rom
Dicső-gyászos múltad őrzi
Pár kunhalom...

Apád is csak volt rég halott
Fejfáját feltüzelte már
Tizenöt rideg tél után
Futótűzként a nyár...

Ott az ABLAK

*Juhász Gyulának, Szegeden
ABBAN a házban*

Ott az ABLAK tekintetem
Ismerős már nem idegen
Ott nyújtózott ott állhatott
Verselt – s az áldott állapot.

A MENNY oda pár emelet
Látom az égre int kezed
S végsőt-lebbenő hóhajad
Őrzi az égi pillanatot.

Mit vétett az a flaszter ott?
Ő is csak kő ő is halott!
S elcsattant a döbbenet
Szállt a szűk sikátor felett...

Mint az a halk sóhajnyi jaj
- ennyi sorsunk – s bizonytalan.

Elhasznált életek

E tájon nincs szegény se gazdag
Egyke lóval szánt a paraszt
Elhasznált életeket igazgat
A jegyző – de senkit se maraszt.
A szerencsés vénnél ki ifjabb
Szántót bérel vagy legelőt
S a summás aki bért alig kap
Hajlong az úr s isten előtt.
Ezer éve úgy élt sortanyákon
Szépanyánk és szépapánk
Gondját-baját kihordta lábón
S káromkodott hogyha szíve fájt.
Halva született minden álom
Azért haltak meg a tanyák.

Csak a pusztai szél

Az egykori Vallyon-telepieknek

Ha már a szikgyep is kivénhedt
S hó lep pusztát és mindenséget
Hová menjen innen az ember?
Helyet nem lel a végtelenben...

Ha már az akác is kikorhadt
Mi ad árnyat kosnak maholnap?
S ha a tanya is üszök rom már
A gémeshez is csak vándor jár...

Minek mennék tanyákhoz én is
Hisz a dülő is másfelé visz
Szétdúlt krisztus feje is letörve
Járnék a pusztán körbekörbe...

Csak
A pusztai tél olyan mint máskor:
Elfed mindent az elmúlásból...

Teremni-hordani

A sülyi-tanyasiaknak

Kunhalmokat szóra bírni
(pár szonettet róluk írni)
elhordani ganédombot
mit a gazda összehordott
min gyereke – míg nőtt – játszott
s ott temetett hogyha gyászolt
ha eb döglött róka döglött
beásni a patkánykölyköt
beásni elhasznált gúnyát
ártó-boszorkányok csúfját
sortanyákról meddő-nőket
teremni-hordani őket
termő löszre nyűtt homokra
szaporodjék tanyák bokra!

Bokortanyákon

Elbújnak kis bokortanyákon
Akik vének vagy betegek
Hol nem nő más: ászát s a tárkony
Záport sem látni eleget.
Zárva ajtó ablak szegezve
Félelmet hoz az idegen
Halálra ítélt fák meszezve
S csapkod a fejsze ridegen
A vak néne Bibliát forgat
Átérzi csak a szöveget
Tudja hogy meghalhat maholnap
Szép álmokat már nem szövöget
Apó kúpot rak ganédombnak
Hogy szakadna le – lesi az eget...

Tél temető téltemető

Halott anyám emlékére

Napok óta csapáz a hó
Ridegen hull: pityerészik
Néha szaharai fakó
Másszor hókán csontfchérlik

Betakarja sírgödreit

Randa ősznek rideg télnek
Szűzi rackagyapjat terít
Megkövült tehénlepénynek

A felbúgató-kan nyomát
Fedi sűrű hóhomállyal
Egyszeri disznók gyásztorát
Ködbe rejti fátyolával

Leplet húz – tán a jézusét –
Múlt nyáron meghalt anyóra
s kiülnek a hullafoltok
a vérchullató óra...

Amúgy is tél van

Nyivákol a szél. Fagyosan hózik.
Jégvirág –arabeszk az ablakon.
Pár utcai lámpa fénye jojózik.
Mondja magáét egy eb – tán rokon?
Akár én, a költő, én is mondanám.
Ámde minek, de minek, de minek!
Meghalt vénapám. Meghalt szépnyám.
Hát kinek mondhatnám, mondjátok: kinek?
Amúgyis tél van. A kályhám üres.
(attilát idézi ez a locska tény)
s kinek kell ady? „Fiam újra szüless
(szólna anyám) kell egyszer még a költemény!
Ha a tél már nem lesz olyan kemény,
És „nagyon szeretnek az emberek”!

Rémmese

A.E. Poe-nak

Köröskörül bokortanyák
Köztük gubbaszt az este
Púpos vasorrú banyák
Mesékbe mennek sietve

Jancsi és Juliska hízik
S fél – lobog a kemence
Megy a „műsor” este tízig
S holló-éj száll a kredencre

Az éjfél uti az akác

Törött ablaküvegre
S kezdődik a boszorkatánc –
Méreggel teli a bögre

S reggel – végzett vele a lánc –
Döglött tehénke jár körbe-
körbe

Gyermekvers – felnőtteknek

Weöres Sándornak

Ahol a gémes még féllábon áll
S keresztapám élt szórvány tanyán;
Ahol jó Juhász Gyula összeért
A kéikkel, nem terem a sík babért.
A dicsőség is csak silány gyapot
Ott nem lelsz egy vigasztaló papot
Ott a vers is varjúkár, nyestsikoly
kanálisba fojthatnak bármikor.
A ganédombon dögtyúk hever
Csizmák talpán a vérbő eper
A fákon nincs kolibri csak veréb
Az is csupasz, s szürke még, mint az ég;
A gazda sámlin ül, hullamerev
Az elletést már nem éri meg.

Egyenleg a szűzhónak

*„már a nagy hegyi dőlés csapja a fákat...”
(Marsall László)*

avar-pozdorját hord a szél
gereblye kell ágashegyes
összehúzni világ lombját
őszi végelszámolás ha lesz!

Vagy a levélszívó-rotor
Legyőzi erdők technikánk
Ha már minden birset fűzet
Az őszi fön végül megcibált...

Csak legyen tiszta kert s liget
A tél kíván fényes gyepet
Az őszi végelszámolás
A szűz hónak tart egyenleget.

Tanyákról írom

Tanyákról írom verseim
Amikben a rím egy se rím
Mikben a szó is pusztá csak
Messze repülő lúcsapat
Karám közé vert verssorok
Mint nyűtt szöcskeszárny tapsolok
Szál Ínék széttört a költemény
Mint kőkori cserépedény
Membújok házam az akol
Rám a juharfa silbakol
Valami szépet mondanék
Fölöttem néma ól az ég
S jutalmamat a friss ganét
Ujjaim közt morzsolgatom...

www.donko.hu

(Vallyon-telepi tanyasiaknak)

www.donko.hu – tudhatod
interneten verseimet megkapod
van közöttük óda szonett ballada
idéz tanyát gyepet tücsköt garmada
ponciustól pilátusig tart a sor
fasorban sincs mint versemben oly fasor
kanális visz át a réten s „örnaszád”
vigyázza a keresztfater birtokát
mint mórícznál – homokfutón jár az „úr”
az ártéri dinnyeföldön vár a nyúl
/robbannak a sárgadinnyék forr a nyár
forradalmár che guevara arra jár
bokortanyák rémült népe áll mögé
s velük lép sok kútágas az ösztövére...)

Tanyán

Gyerekkori emlék az 1940-es évekből

1

hallottam szólt a gyeptücsök
bögött rá a fejőstehénke

láttam a harmat mint fröcsög
a rőt fű élére hegyére...
Láttam”magyar hajnal” hasadt
Vörös volt mint a naplemente
Mást vártam fényt izzó vasat
Szerencse hogy az éjt temette.

2

lestem kanális zöld vizét
s gyíkjaik kitartóan hosszan
lovak jöttek két „vitéz”
szuronyuk villant vállmagosban.
A soron végig fülelt a csend
Mint ahol „félelem igazgat”
Hol nem Züzü-kakas tolla leng –
Hol pirosán lobban az asztag...

3

hős voltam – úgy rémlik ma már –
a vadrózsát vágtam fakarddal
nem tiltotta keresztanyám
s kísérte csatám hősi dallal:
„mentsd meg uram édes hazám
amig csak egyetlen magyar van” –
Én ott lakom ma is a tanyán
Isten nélkül egyszálmagamban!

Őszvég

A bazaltkő már téliszürke,
Riadt ricsajjal verdes, sír a nád,
Iszamos vizét meg se szűrte
Az ősz folyó, úgy rejti menyhalát.

Hirtelen köd zuhan a partra,
S a délután mint karcos film pereg,
Nézek a chaplini-alakra,
Mit rám vissza a víz matt tükre vet.

Majd minden szétsatírozódik,
A szél érdes grafitport lengedez,
Hab barokkosán fodrozódik,
A tél nehézkes medvetánca ez...

Vashíd feszes traverze pendül,

Megy az utolsó cinóber vonat,
Ablakán tüllkendőként lendül
Egy indigókék őszi pillanat...

Kútsirató este

(Juhász Gyula emlékére)

Szánalmas nyűtt délután
Nyújtózik a fény után
Lassan beesteledik
Ring a szél mint a ladik...
Ernyőm fakó színeit
Nap égeti andezit...
Akáclomb közt kis tanyán
Tüskékbe bukik a nyár...
Jön a gazda rám köszön
Lép utána sárözön
Áradnak a pocsolyák
S elnyelik a kis tanyát.
Kútsirató este lett
Itt falun
s ott pest felett.

Sort anyák

Sortanyák – csak a romjaik.
Délbábon ringó sorladik.
Beljük lötyből a homok
Tűnődik mind: süllyedni fog?
Külön-külön + és „cuzammen”.
Mondja az egyik szent hogy „ámen”.
Mezsgyevégén törött kereszt
fenébe tud káromkodni feszt?
Talán ha sírna érteném.
Elátkozott sovány tehén
Felcsavarodva vaskarón.
(felszúrta magát a barom!)

karóba-húzott életek
a dózsa most boldog lehet.

Tanyasi zivatar

Bokáig ér itt-ott térdig
A szélszítálta őshomok
A tanyát akácok védik
Mert vad felleg jön esni fog.
Udvaron két kos egy jerke
Ólban éhes visít a kan
Sárga zápor hull a gyepre
Mert az zuhog homok ha van.

A sárban terítve a búza
Gazda vén s nem ér rá: beteg
Borja a vaskarót húzza
Jég csípi most nem a legyek.

Az ég mintha meglazulna
Vihart old a tanya felett...

A víz folyt tovább

Zuhogott a pince megtelt
Szennyes árral: klórmeszet
Szórtál a varangyok közé,
Rés közül fuga hol veszett
El? zöld lett a sienakék
Víz.a penészes falak
Csalóka bársonyát hogy utál-
tad régi habarcs alatt!

Lassan apadt a víz szintje
Durva ár karcsú bokád
Sikálta hús volt de undo-
rító – s huzat fújdogált

Elnyelte homok – de a nehéz-
víz pincénkén életünkön
át
folyt tovább...

Fohász helyett

„Hosszú az úristen
rövid a szalonna” –
mintha minden vétünk
való-vétek volna.

Kamránkba egér jár

Ő is hótszegény már
Vizitelni járok –
Száját tát az árok.

Száját fátok én is
Pénzem sincs egy fröccsre
Ölel isten mintha
Én lennék az öccse.

Ne öleljen inkább
Avas szalonnáját
Padlásomra kösse!

Szegényember ciberével

Rideg-tartáson

Szentmártonkátai emlék

Rideg-tartáson élek
Laminált gyepen járok
Lábamnál mint a fémek
Az ólomsúlyos álmok...

Egyszervolt táltos sánta
Májusi búzán lépek
Csülkömet sarló vágta
ne hagyják – kiheréltek.

Kanális körül puszta
Gazdám: az IDŐ őriz
Mint ciprust famaguszta –
S örökké sír a kőris...

A költő úgy jár át

Tériszonyom van gerendákon

Pallókon járok, óceánok
Fölött, vad cetjeit lenn látom,
S tán a bermudáknál megállók.

Gyors atom-tengeralattjárók
Kerge radarja fog be távol,
Himbákat a palló s én várok
S célt kapok a golf áramából...

A költő úgy jár át VILÁGOKAT
Segít hidrogén s oxigén
Full-áramlatok közt válogat

S ha nem jut át – balek rossz a gén
Apja nem volt hajós föld alatt
S ő maga szárazföldi görény!

Szegény ember ciberével

Emlék az 1940-es évekből

Főzte anyám a ciberét
Rézüstben a rézelejét
Kevergette fakanyállal
ízlelgette maga nyállal
Ha a nyálát nem marta szét
Mondta mindég: „de jóidé szép!”
Rozskenyérre széjjel kente
Siserehad mind megette...

*

szegény ember ciberével
a magvaválóval mén el
elmenne biz szalonnával
s a szemrevaló Halállal!

A lélek és a test

*„ólombetűkben és a földéin lakik”
(Csukás István)*

megosztott a lélek s a test
hordhatsz jótétet,termetest
ahány mennyi pokol annyi te
s ott dekkol az ember hite
gödröt ás kapa s markoló

gyászt úsztat a templomhajó
portól porig tart az út
rendelik már a földgyalút!
emberhús – de a lelke hol?
komor pap csak rólad papol
lelkédért szól a Miatyánk
- s toros néped perverz dalra vált...

Közeli és távoli terek

*”s köztünk a tér már bevetetlen”
(Oláh András)*

mennyi táv: közeli s távoli terek
vajon mik mérik : méterek? vekkerek?
amott egy szobor könnyű futásnyira
ámor lehet kezében fűzfás nyila
fogom a vállad vénbabám s ballagunk
autó híz bömböli régi dallamunk
kovács kati bim-bam téri énekel?
rezg az őszi szellő a levéléleken
nem városi falusi kis tér a tér
- nem a moszkva tér és nem a széna tér –
nagyképűen hívjuk úgy: hősök tere
sőt a puskája csövén kifent szurony
(gondolom hülyén: „biztos kurvára szúr”)
te mire gondolsz – megyünk a téren át
én megjátszok egy ős-ifjonc ostobát:
szádra (fogatlanul) csókot erőltetek
s felejttem a bakát szuronyt a teret
minden teret: a közelit s távolit
csók csattan
s már csak egy kóbor eb vonít...

Négy kerítés drótja között

Tétova gyep: nőjön
Vagy torssal kiszakadjon?
Jó lenne kertünk he-
Lyett nőni tiszaparton!
Tücsök átalkodik:
Ő vízbe sosem pattan
Nótáját elcité-
Rázza ezeralakban...
Négy kerítés drótja között
Nem érzi szabadnak

Magát s túl a fácánok
Hiába szavalnak
Szabdald a drótot rést vágj
Tücsköknek s magadnak.

Szerelmes vers hetven évesen

Feleségemnek

Éjjel sokáig televíziózom
Romantikus- szex-filmeket lesek
Kint sötétlik az éj fog)' az ózon
S elandalítanak a beatlesek...

Hisz 70 után HBO-ra éhes
Magamfajta költő ki impotens
Nem az a fontos: szerelmünk hány éves
Ha filmet nézek akkor is szeress!

Néha a kezem mint egy rák elindul
Keresi melled s öledig tolat
Bennem egy régi reflex összerándul
Múltból jelez sok szexi-pillanat...

Te fálnak fordulsz mig én vénen bárgyúit
Könnyezek hűvös paplanom alatt...

Csőlátás ősszel, tükörrel

*„Hínelen eltűnik a kép
miként egy mandala a szélben”
(L. Simon László)*

mint a kaparós sorsjegyen mit bicskám
hegyével vakargatok hosszan s végül
előtűnik a rejtett kép a ködből
úgy sejlik ki egyre ritkábban az arcod
ahogy vénülök nem érdekel a tükör
csúfat mutat hátul rohad a foncsor
meg vakul szemem is hályog-hólyagok
rakódnak rája zölden és szürkén
mint a köd ha már rászürkül a gyepre
s fekete szöcskék táncolnak előtte
hogyan csőlátásba kergessenek végül
s mit látok már úgy őszi mosolyodból?
Csak kék könnyed törött gyöngye pereg
Rossz kaleidoszkóp tükörezüstön...

Tudod mit takarjuk le lepellet
Feketével mint mikor halott van
A nászi ágyon a háznál hisz úgyis
Szaporán kerüljük már a forró párnák
Ölelését és sose kérdezzük többet
Tükrünköt: MONDD MEG NÉKEM KI A LEGSZEBB
(örülünk ha elötünik az arcunk
még néhány öszön egymásnak a ködből...)

Pillanatkép

(versírás előtt)

morózus vagy ma. Frontát
van. (járatja bolondját
a Csokonai vitéz
veled.) valami kinéz:
tán összejön egy szonett.
Gyors tupír kis toalett.
Nem állhatsz múzsád elé
Topisan. egy hars „öllé!”
S máris szökik a rím
Mint a léthe kövein
Sok elcseszett pillanat...
Végy egy churchillei szivart
S dőlj le hintaszékeden
– lám végre önönmagadra
ébredek!

Téli karc homérral

nagy szomor kis öröm
zuhog az ég a hótól –
szívem zárlatos – húz
az anód a katódtól
az udvar téglalap
fehér hó szürke élek
vonít egy sarki eb
versenyszánt húzna hévvel
a költő nem lázad
visszaél a nevével!
mindentől fél: a fagy
szorít – csuklóján érzi
száját a léghuzat
s tüdejét is bevérzi...
tél – vajh hányadik?

olykor számolni kéne
helyette sűg homér:
„Odüsszeiádnak vége!”

Pontos vers a szerelemről

Pontos vers az alkonyairól
Vagy az még csak a délután
Ki tudja mi van este hatkor
Egy szeretkezés után

Percnyi öröm hosszú bánat
Télalkonyatnyi sötét
Égről vörös szél dudálgat
Sejteti az éj az ölet...

Szépabám asztalra dölve
Ájultan sóhajt szuszog
Rohanó szürke időre
Ébresztik okker buszok

Szoknyát igazít majd a függönyt
Ne lássák őszi csillagok
Kis titkait mindenütt-fönt
S mit combjából kinn hagyott

Ha meghaltál

„ A múltadról a változás emészt”
(Szabó T Anna)

ha meghaltál minek már a ház
hű cselédje a vénült macska
szőlőlugassal a méz – a máz
akváriumos kishalacska?

Minek kert a gyep öreg dió
A vöröslő muskátlis ágyás
Az enyém-volt szürke hintaló
Kék kard huszárcsákó száz más?

Minek hokedli rá úgyse ülsz
Rekamié rá úgyse fekszel
A tükör véle nem szembesülsz
Loknizni hajad százezerszer?

S minek vagyok én „semmi ágán”
Hintái a szél már hajnal óta
S te ráparancsolsz vágjanak le
A szolgálatkész angyalokra

Hogy működik

Gondold csak át: hogy működik a lélek
Mint a piszton szól vagy mint a fuga?
Amit sejtek: zenél, amíg csak élek
Bár titokzatos (akár bermuda).

Ami jó, kiül az arcodra néha
Ráncokat árkol vagy' mosolyt feszít
Máskor ott marad tiszta hordaléka:
Fehér homok – s játssza a tó színeit.

A zseni pszichiáter freud se tudta:
A lélekrezdülés = zongorafutam
Vagy ébredő napszél mi átaludta
A nagy teremtést az időkapuban.
(vagy mint a nyers parizer nejlonburka,
sül, de őrzi titkát a hamuban?)

Tornádóra várva

Szél fuj, vászon ha herseg,
Tudod, a csönd a legszebb,
És az egyedüliség:
Jönni egyedül feléd...

Valami kong, füled cseng,
Ordítok és feszengek,
Ha már vihar zúg, lehet,
Köd, szél úgyis eltemet.

Én állok az ablaknál,
Halálra szánt az aknán,
Ki a tornádóra vár,
Csak fel, csak felkapna már!
(De nem, mert csak átfuj rajtam,
s itt hagy – ja, hogy azt akartam!)

Bermuda-szög

Pilinszky Jánosnak

Bermuda-szögben végveszély
Felörvénylik minden éj
Hullám verdes állja kő
S titkok titka jó elő
Itt meghal aki arra jár
Víz mélyén les a halál:
Cápa tán tengeri szörny
Szemében emberi könny
Összegyűl mint gyűl a gyöngy
Szétmállik de nem göröngy
Elhullatta ki sirat
Mélybe- vesztve másokat...

Bermuda- szög itt vagyok
Vártál ugye meghalok.

Állj fel, haver

Elbizonytalanodott kor

Elbizonytalanodott kor:
Lombhullató-tarlott-bokor.
Dedalonos-pergő-világ,
Bogárzabáló-tátikák,
Perzselő-gyep, dohos-szelek,
Kopottas-arcú-emberek,
Üres-szívű-hajléktalan,
Hite-hagyott-költő szaval,
Vácit mond vagy illyést idéz,
(harminc, de hatvannak kinéz)
igaz-isten, hamis-papok,
arany-oltár, mű-kincs ragyog,
bizonytalan-svihák a kor,
– fehér-bottal járunk: vakon...

A tóval már megbékélt

A Tisza tónál

A körgáton fut az automobil
Az öreg verda nyikorog,
Süllő verg – horgásznyelven: „krokodil”
Óriás – a szákból kiforog...

A tóval már megbékélt az öreg
Hadban poseidonnal nem áll
Nyüzsög bődönben szemét-keszegtömeg
- s lenn egy szőke sellő mórrikál...

mi visz oda milyen gravitáció?
A víziszony? – az nem lehet!
Szívbe-ütött ősi kód = stáció
A carbonkori – kezdetek
Mert a dárdákban volt a ráció
S adott hozzá isten biztos
Kezet.

Falusi téli este

Bolondos tél – falu bolondja
Felhője van nincs neki holdja
Ráül piros palás tetőkre
S havat szítál falusi nőkre.
Hajukra spirálos szemükre
Pulcsik alá a szerelmükre
S tupír-széllel frizurát fésül
Állja a fehérnép vitézül

S míg dermed a díszszilva ága
Ráfagy a sík köd a világra
A szomorú tél a hazára
S az est a sok falusi házra
A költő íróasztalára
Víg szonettre bús balladára

Állj fel, haver

A hajléktalanoknak

atka bolha mindenütt
a nyomor nő terem
„BIRODALOM VISSZAÜT”
nem néha – szüntelen

a híd alatt dudva nő
a híd fölött Turul
utcasarkon kurva-nő
mindig ártatlanul

aluljárón jár alul
s posztói a félelem
torkokon a bor gurul
s kín minden méteren

nézem és hogy gyűlölöm
ki ájul horkol és
dühödten odább lököm
ki gyáván égre néz

onnan TŐLE vár jelet
nincs jel nincs idill
döbbenet van döbbenet
s kurvanagy nihil

állj fel haver vár a Nap
alagút vége vár
ha nem hagyod el magad
– vagy Tél s a fagyhalál!

Szállj, költemény

„Szállj, költemény, szólj, költemény”
(József Attila)

„szállj, költemény” – madár vagy,
van fénylő tollad, szárnyad,
csapódj fel kék egekre,
füttyölni fellegekre....

Onnan szállj a szegényre
Anyámra hófejére,
Szállj csöndes kis apámra
Bajszára hóhajára...

Súgj valamit fülébe
Kérdezd tőle: mi kéne,
Szálló dal, szóló ének?
– csak az kell a szegénynek!

A Tisza-tónál

Szemerkél a bereknél
Az esőszál hosszú szűk csövén
A víz lötyböl
S hold villog a ködből
Mint északon a szürke fény...
Hull cscppre csepp
S a nád remeg
Szomjas s odvas fán ül s iszik
Gyöngyszemű szép-csúf fürge gyík
S halkan kotyog egy vén ladik...
Hogy a költő öreg-e? – évtizede
Ott guggol
Hol a móló traverze árny
Odarajzolta hóval a tél
Odaégette lézerfényel a nyár.
Tó: mesterséges
Mégis aranyos ezüstös fényes
Viharos csöndes édes
S mindig arra a vén
Halszagú
Horgász-
ra
vár.

Tél

*„Túléljük a telet?”
(Horváth Elemér)*

ez még a tél könyörtelen vihar
vitázik a kökény ágaival
a sok piros poloskabogár
ezoterikus-parancsra vár
dróthatáron hóhajú tuják
őrzik kertünk néhány ájul át
s a szomszéd felségterületén
szétzilálódik a hó s a tél.

(pestiesen szólva: „full-remek!”)
semmi sem menti meg a telet
„hé hófúvás hóakadály
fél évet öregszem s itt a nyár!
Beszédes tanúm van rá öreg:
az én istenem

Járdám sóval már sosem hinti meg!”

Falusi életkép 2007

Euro-magyar szemmel
Figyelem egy ideje a
Tájat bár magyar magyar
Vagyok kis presszó tea
Gőze a köddel vegyül
Az egész olyan londoni :
Kerekeznek a dámák
Puncsot kér s akar mondani
Az egyik épp valamit
A másik „pát” int s tovamegy
Valami krikett-verseny
Lesz majd: „a fene egye meg!” –
Tör ki belőle a jász-
Bürge-magyar – a sárelegy
Béterítette „cuzammen”
Amen!

Hajnal

Hajnal poláris fények
Még fakultak bútorpucoló
Kéne – valami márkás méreg:
Vegyszer, jön az első utcaló
Patája ébreszt, paplan
Nyújtózik, áradnak testszagok.
Kel mindenki más-más alakban.
Alom a kép mögött, zaklatott
Összetört hajak, szexis
Párnaalakzatok, katarzis.
De szelíd de vénes. nem presztízis
A hajnali szeretkezés, partvis
Ver udvaron szőnyeget, fent is –
Lent is ébred a kis galaxis.

Hrabalt az ágyra

Hrabalt az ágyra rakták
Cseh kórházi szabályok
Szerint – fiókba aktát –

A prágai madámok
Kórlapján: „súlyos idült
baj van baj a hraballal!”
ágyánál állt sörcesapos
stráfkocsis bőrkötényben
s hrabal a full-másnapos
szembefeküdt a ténnyel:
„nem kell többé ser habos
csak habtalan” – szólt kőkeményen.

Túrészatár

Túrészatár, hadovái
Egy politológus.
Duma. Mint a lóhús.
Annyit ér a full morál!

Képbe tűnik pasarét.
Tenisz. A művészúr
A labda mellé szúr.
Ember nem ló. néha vét.

Főzőcske. Híres szakács.
Szakács-olimpikon.
Egy szent ember = ikon.
(lesz még lágy kenyér s kalács!)

Sztráda. Kurva. Pattanás
a seggén. S „FREI”- felírat a trikón.

Lelet a múltból

Állok a szántón, nincs lelet,
Csak pár agyagcserép lehet,
S míg körém-mélyül a gödör,
Lövészárok lesz mély, tömör.
Tudom, tudom hogy béke van,
Bunkert ásni haszontalan,
Azám de ott lehet a múlt,
Pár régi szó: „vojna kaput...”

Ásunk néhányan, menteni
Kéne, mi múltból emberi,
Mi akkor élt és működött
De nem valami mű-ködöt,
S mű-múltat – pár színes cserép

'45-ből jól jönne még!

Békebeli emlékek

a 40-es évekből

Tehénke ballag nyelvével nyalint
Rábóg keresztapámra
Mit ad neki krétakörnyi teret
A kenderkepányva?
Akácok köröznek tanyánk körül
Szél fut ördögszekérrel
Mint nagymacska játszik kiscicánk
Egy kölyökegérrel...
Itt is – ott is rezzen a gyöngye fű
Gyeptücsök pattog közte
Mily tündéri: játékos tavaszunk
A telet legyőzte.

(s mégis mintha kék egen nem daru
de „junkers” körözne...

Tiszai thriller

A folyóba ömlő kanálisok
Látványát mind felőrli némi sokk;
Buzog, átömlik gally – törmelék,
De nem indul tova, jár körbe még;
Úszik egy láb nélküli félcipő,
Holt – összeölelkezett férfi s nő;
Thriller a javából, úgy képzelem
(valami filmből csentem), félelem
nem zakatolja szét öreg szívem,
ami történik, azt én elhiszem;
aztán meglődül a folyó, sodor
kristály-vizet a két partoldalon;
s csodálom – petőfi nézhette úgy –,
zúdulj, kevés jövőnk s tengernyi múlt...

Ugrál a fény

*„félni kezd tőled az éjszaka”
(Vörös István)*

indul a nap kontraszelektálva
ugrál a fény mint tóban a márna
bár megszűrrik a palettalécek
takaróbádogon a penészek...
a falon szétmásznak mint a rákok
árnyékuk marad akár az átok
mit a tél fagyos-tüze sejtet
szétszórva kódjait mint sok-sok rejtjelt...
forgácsa ágydeszkák alá tűnik
mint „fekete-özvegy” jut el a bűnig
mit elkövettünk a küzdelmes éjjel
mit jelöl ugyan pici-fénnyel
úgyis ellobban majd éjszakára
most
indul a nap kontraszelektálva...

A Tiszánál

P.S.-nek

Arad rohan hömpölyög
A szél is furcsa: fázik köhög
Partnak zúdul az uszadék
Spontán forog egy barna stég...
És a megszokott törmelék:
Egy félpár vászon-sportcipő
Fiola üvegcese s farönk
Burványok hordják: ördögök
Kisördögök persze s vadak
A szilaj kánkánt járja mind
A lom a hídlábnak nyalint
S dagadnak a döglött halak.

(talán petőfi látta itt
így a folyót: a nagyvadat!)

Tücsöktánc

Szabó Lőrincnek

Gyeptücsök vágódik a fübe
Kérded a röpte nagyszerű-e?
Mint pléhbolháé oly remek
Brahiból pedzi az eget...
Műrepül – igaz-nyári-játék
Májusi széltől szép ajándék

Megvallom engem meglepett
Bár láttam tücsköt és gyepet!
Ám oly hirtelen jött a tánca
Nem számítottam e románcra
Már giccses volt s romantikus
(rábólintott néhány fikusz)

az kell a téli búra) íves
röpte – vad szarvas őzszelídhez.

Ha én J. A. lennék...

ha én J.A.lennék
süvegcsukrot vennék
a kislábaskával
világgá is mennék
nem járnék urakhoz
sem kegyelmesékhez
valami nagy isten-
csudát vinnék véghez.
A nevemet mosó-
porhoz sosem adnám,
Ostoromat fonnám
Furulyám faragnám...
Padlásra mamával
Teknő mellől mennék
Kékítőkéék égnek
Oldott fénye lennék!
Minden kis baláznak
Mesét írnék verset
S villamossal vinném
Hátha picit csenget.

Tanulmány egy verés anatómiájáról

Felírat egy templomfreskóra

Aba-Novák Vilmos emlékére

Ragyog a templom sárga bézs
Fénnyel pásztáz varázsa és
A szentlélek sem fakul
Hívőkre bámul az Úr

A mester: bölcs aba-novák
Fejére arany glóriát
Mázolt – úgy dicső a kép –
Karján keresztfája még

Még nem jajául – óriás szemén
A júdás arcát vélem én –
Még tüzel még hinni hív
S értem is ver még a szív...

Vén antikpadokban ülünk
Fohászkodunk jól áll ügyünk:
Sörre és hitre is telik
S Krisztus sem hal meg reggelig

A Názáretinek

Túntén az éjnek, jöttén a napnak,
Jól záródó zsaluk szűk résein
Betűnő árnyban, keserű e rím,
ízlelgetem bele miként harapjak?

Tetőkön gurul óriás narancsként,
Mint a harmatot csurgatja a Lét,
Müezzin-rigó, nyárfa-minarét
Tornyából imát mormol szavanként.

Nyit már a víg bolhapiac a téren,
Hol szomszéd néne kofául fecseg,
Felhő épül fölé, eresztéke recseg,
Jóféle nyári záporral beérem.

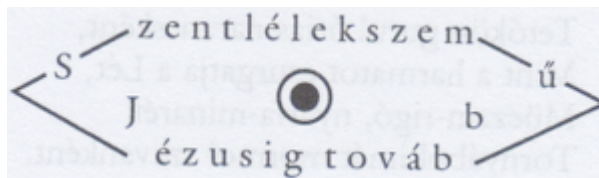
Túntén az éjnek másságos istenek
Ébresztgetik víg agnosztikus-énem

Aba-Novák freskói előtt

temegén énmegete

e láger-ház lakói
hol a lépcsők MENNYBE
visznek fel s le a POKOLBA
nincs forduló kitérő
monoton lépdelünk
tovább to-vább t-o-v-á-b-b
s kiporlik egyszer a lépcsők
kőfugái közül
utunk nyomán a cement
és ha nem? Lábaink
kopnak el! A kétely az
hol térdelünk? POKOL
vagy a MENNY aba-novák
freskói előtt?

temegén énmegete
e láger-ház lakói
elnyútt térdekkel is
araszolunk
a

Vörös jeleket húztál

*Aba-Novák Vilmos, a jázszentandrási
templomfreskó festője emlékére.*

Aba valami nagy ünnep volt
A hívek a templomba mentek
A két ujját mutatta Jézus
S glóriájukat mind a szentek.

Aba ott álltam híveid közt
Freskóid lestem áhítattal
Kenyereidet s halaidat
A vének közt szétsztozottam.

Aba én akkor vettem észre:
Zsidó s arab volt Jézus egyben
S nézett ránk a gyülekezetre
Haromszögletű-nagy-szemekkel.

Aba te vörös jeleket húztál
Homlokunkra festőecsetteddel...

A teremtés hatodik

napja után

A TEREMTÉS maga végéért
Lett nagy banzáj: tor ebéd
Csacsacsáztak az angyalok
S isten gyalog elballagott...
A Föld s az állatok után
(nem robbant több propán-bután)
a költő is csak-csak összejött
a többi félnótás között.
Az első HOMÉR volt talán
(lógott Pénelopé nyakán)
lett VILLON s PETŐFI Alex
majd a J.A. full-anorex-
iás
(aztán én: a bül-bülszavú
ki vénül s kit lassan nyú a szú...)

Kenderföldi nagyapám

Kenderföldi nagyapám
Kunfajta ősmagyar
Egyszer fognám a szaván:
„ez a föld mely eltakar”
minden évben a ganét
kihordta stráfszekér
s árpát sorolt a garét
„isten-földje” felén...
– mi eltakarja oda
s a tavaszárpa nőtt
most ott állok ahova
anyám temette őt:
az elébe s elébem
térdeplő árpaföld előtt...

Elzuhantál

Anyám halálára

Elzuhantál és a SINGER-
Varrógép törte szét fejed

Kövön fekszel hálóingben
S csönddé fagyott a döbbenet.
Ősvér ömlik homlokodból
(enyém is gyermekkoromból)
S telefonkagylót tart kezed
(a halál levetkeztetett...)
Kihez akartál még szólni?
Jajdultál s megállt az idő
Szellemed fog válaszolni
Szíved áll s nem sípol a tüdő!
Próbállak lassan elvonszolni
Ősvértől mosolyod újra nő...

Száz év előtt

Anyámnak

Szülőhelyem 20 kilométer
Verdával vagy tíz perc lehet
De hát a múlt mindent temet
Hangod elviszi az éter.

Arra járván nem megyek be
Idegenné lett a lakás
(sok a gond a baj nagyrakás)
bár szív s láb menni szeretne!

Lassítok a piros téglák
A ház falából fénylenek
S intenek a régi jelek:
Gaz udvarra dobott székláb...

S emlékeznek vén fejek
Enyém tied: vörös céklát
Majszolunk
De száz éve lehet.

Kereskedők királya

Apám emlékére

Öreg úr volt. Fűszer- és
V egyeskereskedő.
Magszentelte a vásár-
Napot billiárd-
Golyók koccantak az Úr

Zöld posztós asztalánál.
Dákókat úgy forgatott,
Mint más őszi kardot.
Pengős alapon játszva
A partit.Nyert. Nyert. S nyert.
Irgyelte a rövid-
Arus és a bőrös.
Ő a kereskedők
Királya volt.
S a BILLIÁRDOS.

Valljon Sarolta

Látlak Vallyon Sarolta
A tükrömből naponta
(berlínerkendőd kötöd)
én az úri kölököd.
Mindig úrnak neveltél
Túl apródon leventén:
„Légy lófő korifeus
mondjuk az isten Zeus.”
Az az lehettem volna
Egy főispán – goromba?
A szelíd galamblélek
– kell az úr a fenének!

Hát költő lettem tévedt
„nagysasszony” – fő, hogy élek!

Ha az anyám élne

Ha az anyám élne szólna
Bút-bajt sosem panasznál
Kurta utat bottal járna
Rám a kertkapuban várna
Bottal szemmel sose verne
Oktatgatna szerelemre
Pikáns meséket sorolna
Bús nótát sose dalolna

Féltőn magához ölelne
Bennem a Jézusra lelne
Verseimben Bibliára
Teljes valómban fiára

Aztán mohón rám nevetne

Lábam elé bársonyt vetne...

Utáltad a feketét

Anyám emlékére

*gyorsan venni kellett egy hálójukat
de nem akármilyet:
rövid ujjút, hogy ne zavarja az infúziót...”
(Dobos Éva)*

hogy utáltad a feketét berliner
kendőt sosem kötöttél fel feketéből
combfixes fekete harisnyát nem hordtál
kardigánod maximum szürkéből szőtték...

fekete fekete
fű fa a pemete
negro a medveszív
füst – mit ne mellre szívj
feketeahumor
feketeatumor
feketeakávé
- s ha roma a tádé

s mit ad isten ki kost klónozt s az embert
utálni klónozt a fürtös-génjeim
a full-feketével engem is megvert
ott belül a bugyraim legmélyein
s félem-utálom a fekete éjjelt
a fekete nappalt, ha hozza a gyászt
a gyászindulót a kis éji zenéket
a sötét balladát, ha rám hozza a frászt!

anyám! öltözz pirosba kékbe lilába
– sose járj fekete ördögökkel bálba

Temetőkapu kitarva

Szépapám, szépanyám emlékére

temetőkapu kitarva
szél feszül – mint húr gitárra –
s valami zsolttárt zenélget
szórakoztatja a népet
akik ott benn elfeküsznek
vadul egymásnak feszülnek

mint szépapám szépanyámnak
tépni egymást ha kedvük támad

majd békülve kéz a kézben
kitántorognak merészen
mint lágerből csontsoványan
ég tükrében-foncsorában
csak jönnek nevetve felém
– s elfekszem sírgödrukbe én.

Tanulmány egy verés anatómiájáról

Botrányhős sose voltam egyetlen
Verést kaptam vizes kötéllel
Bazaltkövet vágtam más fejéhez
Három centi vére folyt de üvöltött
Pechemre anyám jó füle lévén
Dobhártyájára vette a hangot
Feje vörös lett a vérnyomás-szinttől
S kettőt odavágott szűz fenekemre
Láttam nem lön hozzá semmi kedve
Mondott néhány szitkot berekedve
Csak úgy kamuból lássák ideges
S mentsen engem szerelmetes fiát

Hálátlan sose hát most se voltam
Hálából titkon kilestem
Hogyan fürdik a bükk-tekenőben
S húzza fején át lila kombinéját
Csipkés bugyiját telt combjairól
Hogyan húz dalja mellén a szappant
A szódás háziszappant az ölen
S én néztem kiguvadt szűzi szemmel
Pechemre anyám jó szeme lévén
Szivárványhártyára fotózta titkom
Arca elpirult és berángatott
Az ajtó mögül a hálósobába
S akart kettőt ütni szűz fenekemre
Majd kacagott a felemelt keze
Lehanyatlott s hagyta hogy fedetlen
Melle kicsikét táncoljon nekem...

Kollaboráltam a halállal

Kollaboráltam a halállal
Mit kér, ha itt hagy még kicsit nekem?

Agyadnál – üres fazon – álltam,
S hús tenyered bőrét kicsipkéztem.
Erezzed, itt vagyok s még élek,
Szádban nem volt egyetlen virág sem,
Sírtam volna egy pipitérnek
Lélegzeted sípolt, s a sivár csend...

Boldogok a lelki szegények
Szebb gondolat nem jutott eszembe.
Becsúszattam kezem s az emléked
Az üres lyukas zakózsebembe...

S a jól kigyúrt halott-mosdató becsomagolt
Egy holt-tengeri nejlontekercsbe.

Másnak és másként

Csanádi Jánosnak

Annyi halott: enyém s másé
Sorban mint a papírmásé
A gipszmás a sószobor fa-
Faragás a szellemfotó
Az volt a végít gyula bátyám
Luzsi nagybácsi s a kálmán
A snájdig huszárőrmester
Az a kelemen kispesten
Villamoskalauz ritka
Szép hölgy: a kovács margitka
– budaórs Semmelweis utca
aquincum a kontár péter
római-part ezer méter
duna: ókori boldogság
– most mocskot hord a más mocskát.
Keverednek élők holtak:
Kik nem s kik már meglakoltak
Viszik bűnük hordják terhük
Megtért lélek sincs már bennük
Szikké lesznek sose hinnék
Veti mind halottas ingét
Ki dunába ki tiszához
Ássa gödrét tiszafához
Annyi halott annyi élő
Venne isten tenyeréből
ERŐT – halként és kenyérként –
Hogy megformázhassa képét
Papírmáséként gipszmáséként
Sószoborként faragásként
Dicsőségért –

elmúlásért...

Készült 300 példányban

**Ez a
084
példány**

**ISBN 978-963-06-2830-3
ISSN 0866-4420**

Felelős kiadó a szerző

Felelős szerkesztő Tabák András

**2007 Vasas-Köz kft nyomda
Felelős vezető Badó Géza**

Terjeszti a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság
